

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2017. január 24. és február 20. napján tartott nyilvános tárgyalások alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A rablás büntette és más bűncselekmények miatt a vádlott ellen folyamatban levő büntető ügyben a Fővárosi Törvényszék 2016. április 16. napján kihirdetett 15.B.1622/2015/28. számú ítéletét megváltoztatja.

47 rendbeli a Btk. 365. § (1) bekezdés a/ pontja, (3) bekezdés a/ pontja szerint minősülő rablás büntetteként értékelt cselekményeiből 16 rendbelit a Btk. 365. § (3) bekezdés a/ és f/ pontjának III. fordulata figyelemmel a (4) bekezdés c/ pontja szerint is [1, 3, 8, 15, 16, 21, 24, 25 (ebben 3 rendbeli), 26, 27, 28, 37, 38, 39 pontok] minősíti. Az előbbi változtatással nem érintett cselekmények 30 rendbeli - melyek közül a 13. pontbeli 1 rendbeli -, a Btk. 365. § (1) bekezdés a/ pontja, (3) bekezdés a/ pontja szerinti rablás büntettének minősülnek.

4 rendbeli, a Btk. 365. § (1) bekezdés a/ pontja, (3) bekezdés a/ pontja szerinti rablás büntette kísérletének értékelt cselekményből 1 rendbelit a Btk. 365. § (3) bekezdés a/ pontjára figyelemmel a (4) bekezdés b/ pontja szerinti rablás büntette kísérletének (10. pont);

2 rendbeli, a Btk. 365. § (5) bekezdésébe ütköző rablás előkészülete vétségének értékelt cselekményből 1 rendbelit a Btk. 365. § (1) bekezdés a/ pontja, (3) bekezdés a/ pontja szerinti rablás büntette kísérletének (14. pont) minősíti.

A Btk. 325. § (1) bekezdés a/ pontja szerinti cselekmény minősítése helyesen lőfegyverrel és lösszerrel visszaélés büntette.

A kiszabott főbüntetést 12 (tizenkét) év szabadságvesztésre súlyosítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt is beszámítja a szabadságvesztésbe.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Törvényszék a 2016. év április hó 16. napján kihirdetett 15.B.1622/2015/28. számú ítéletében a vádlottat bűnösnek mondta ki 47 rendbeli rablás büntetében [Btk. 365. § (1) bekezdés,

(3) bekezdés a./ pont], 4 rendbeli rablás büntetnének kísérletében [Btk. 365. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a./ pont], 2 rendbeli rablás előkészületének vétségében [Btk. 365. § (5) bekezdés] és lőfegyverrel visszaélés büntetnében [Btk. 325. § (1) bekezdés a./ pont]. Ezért őt - halmazati büntetésül - 9 év szabadságvesztésre és 9 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Megállapította, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata fegyház, amelyből a vádlott legkorábban a kétharmad részének letöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Az elsőfokú bíróság ugyanakkor a vádlottat az ellene rongálás büntette [Btk. 371. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a./ pont] miatt emelt vád alól - bizonyítottság hiányában - felmentette.

Rendelkezett továbbá az elsőfokú bíróság a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a magánfelekként fellépő sértettek polgári jogi igényének érvényesítését pedig egyéb törvényes útra utasította. Az eljárás során lefoglalt tárgyak további jogi sorsáról akként rendelkezett, hogy azok lefoglalását megszüntette, egyeseket kiadott a tulajdonosoknak, másokat megsemmisíteni rendelt, ismét másokat elkobzott; kötelezte a vádlottat a bűnügyi költség viselésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyészség a vádlott terhére súlyosításért, valamint a 10. és 41. tényállási pontokban téves minősítés miatt jelentett be fellebbezést. Az ítélet felmentő rendelkezése - ezt támadó jogorvoslat híján - első fokon jogerőre emelkedett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.506/2016/1. számú átiratában az ügyészi fellebbezést az alábbi kiegészítésekkel tartotta fenn:

A törvényszék által rögzített 10. tényállási pont vonatkozásában az elsőfokú bíróság ítéletének a Be. 351. § (2) bekezdés a./ pontja szerinti megalapozatlanságát hangsúlyozta, amelynek lényege szerint a K & H Bank a bűncselekmény másnapján tett feljelentésében, a bankfiókban végzett rovancsolást követően időzárral nem védett veszélyeztetett értékként 7.011.600.- forintot jelölt meg. Az elsőfokú bíróság ezt az értéket nem fogadta el, mert ítéletének indokolása szerint a bank ezt okirati bizonyítékokkal nem támasztotta alá, a becsatolt jegyzőkönyv pedig nem az esetről készült.

Az elsőfokú bíróság ugyanakkor a veszélyeztetett érték megállapítására kísérletet sem tett, bizonyítást nem vett fel, hanem mindössze a vádlott vallomását fogadta el önkényesen, amely szerint mindössze 2-3 millió forint megszerzése volt a célja. Ennek alapján azt állapította meg a Fővárosi Törvényszék, hogy a rablás kísérletével veszélyeztetett érték az 5 millió forintot nem haladta meg. Az elsőfokú bíróság ítélete ezért megalapozatlan, hiszen a Fővárosi Törvényszék nem tett meg mindent a rablással veszélyeztetett érték felderítése, tisztázása érdekében.

Nehezményezte a fellebbviteli főügyészség, hogy az elsőfokú bíróság nem hallgatta meg tanúként X.-t, aki a bűncselekmény elkövetése idején a bankfiók vezetője volt. A tanú információkkal szolgálhatott volna - az ügyészi álláspont szerint - arra vonatkozóan, hogy a bűncselekmény elkövetése után hogyan történt a rovancsolás, általában mennyi készpénz szokott lenni az ügyintézőknél, és volt-e ettől eltérés a bűncselekmény napján. Az elsőfokú bíróság azt sem derítette fel, hogy készült-e rovancsolási jegyzőkönyv, ugyanakkor elutasította a bankfiók vezetőjének tanúkénti meghallgatására irányuló ügyészi indítványt is azzal, hogy X. már nem dolgozik a banknál, ezért iratokkal sem rendelkezik. A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint a tanúnak lehetnek releváns ismeretei és információi az ügygel kapcsolatban, ezért elengedhetetlenül szükséges a tanúkénti meghallgatása.

Az írást hangsúlyozta továbbá, hogy a bíróságnak szigorú indokolási kötelezettsége van abban a vonatkozásban is, hogy ebben az esetben miért nem fogadta el a sértett feljelentését, ugyanakkor más bűncselekmények és más sértettek esetében a feljelentésekben foglaltak tartalmát - egyéb bizonyítékok és bizonylatok hiányában - aggálytalanul magáévá tette. E körben a fellebbviteli főügyészség példálózó jelleggel jelölte meg a 14., a 17., és a 29. tényállási pontokban rögzítetteket, amelyeknél a sértettek szintén nem bocsátottak több bizonyítékot a hatóság rendelkezésére az okozott kár vonatkozásában, mint az általuk készített kimutatás. A fent megjelölt tényállásokban rögzített bűncselekmények sértettjei /B. és Vidéke Takarékszövetkezet, C. és Vidéke Takarékszövetkezet, valamint a F. Bank/ szintén nem mellékeltek bizonylatot, mindössze az általuk elszenvedett kár összegét jelölték meg.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség az elsőfokú ítélet 41. tényállási pontjában rögzítetteket is megalapozatlannak értékelte. Álláspontja szerint a bíróság a tényállás hiányosan állapította meg [Be. 351. § (2) bekezdés b./ pont, II. fordulat], mert nem szerepel benne, hogy az H. Takarékszövetkezet fenyegetés hatása alatt álló dolgozója a páncélszekrényen lévő riasztót már akkor működésbe hozta, amikor meghallotta a vádlott fenyegetését. Hiányzik a tényállásból az is, hogy a vádlott - miután bement a pénztárhelyiségbe - észlelte a riasztó megnyomását és ezt követően elhagyta a helyszínt. Az elsőfokú bíróság G. sértett tárgyaláson tett nyilatkozatát - bizonytalansága miatt - nem fogadta el, ugyanakkor a vádlott és a tanú nyilatkozataiban lévő ellentmondás a tárgyaláson nem volt feloldható.

A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint a törvényszék a mérlegelés szabályait is megszegte, mert nem vette figyelembe az idő előrehaladtával halványuló emlékezetet, másrészt azt, hogy a tanú tárgyalási bizonytalansága még nem teszi semmissé a korábbi, a történetkor időben jóval közelebb eső nyomozati vallomását. Itt az sem hagyható figyelmen kívül, hogy a vádlott a beismerő vallomásaiban a tanú elmondását mindenben alátámasztotta, megerősítette.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség azt indítványozta, hogy a Fővárosi Ítélet tábla a 41. tényállási pontban rögzítetteket azzal egészítse ki, hogy miközben G. a vádlott utasításának eleget téve beütötte a kódot, a vádlott észrevette, hogy a sértett már megnyomta a széf fölött elhelyezett pánikgombot, ezért a széf nyitását be nem várva az 1.328.500.- forintot tartalmazó szatyorral távozott a helyszínről. Az időzárás széfben a bűncselekmény elkövetésének időpontjában összesen 11 millió forint készpénz volt.

A fellebbviteli főügyészség írástában foglaltak értelmében az elsőfokú bíróság ítéletének fenti megalapozatlanságai a másodfokú eljárásban kiküszöbölhetők. A 10. tényállási pontot illetően bizonyítás felvételével, X. tanúkenti kihallgatásával a veszélyeztetett érték tisztázható, míg a 41. tényállási pont az iratok tartalma alapján kiegészíthető, így az ítélet megalapozottá válik.

A fellebbviteli főügyészség az írástában a bűncselekmények jogi minősítését is törvényesnek találta, a 10. és 41. tényállási pontok kivételével. E körben annak a jogi álláspontjának adott hangot, hogy tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a 10. tényállási pontban rögzített cselekmény esetében a lőfegyverrel és lőszerral visszaélés büntette mellett nem állapította meg halmaztatban a Btk. 365. § (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdés a./ pontja szerint minősülő fegyveresen elkövetett rablás büntettét is.

A 41. tényállási pont vonatkozásában azt hangsúlyozta, hogy a vádlott nem önként állt el a cselekmény befejezésétől, hanem a külső körülmények hatására, mert észlelte a riasztó megnyomását. Ennél fogva a vádlott cselekményének helyes minősítése a Btk. 365. § (1)

bekezdésében írt, a (3) bekezdés a./ és c./ pontjaira figyelemmel, a (4) bekezdés b./ pontja szerint minősülő fegyveresen, jelentős értékre elkövetett rablás büntettének kísérlete.

A büntetés kiszabási kérdéseket illetően a fellebbviteli főügyészség átiratában kifejtette, hogy a vádlott feltáró-beismerő vallomásai ellenére sem értékelte kellő súllyal az elsőfokú bíróság azt, hogy a vádlott a bűncselekményeket előre kitervelte, kiválasztotta a helyszínt, megtervezte a menekülési útvonalat.

A többszörös halmazaton belül nem értékelte a törvényszék megfelelően azt a tényt, hogy a vádlott a bűncselekményeit hét éven keresztül folyamatosan követte el, és a sorozatnak csak az vetett véget, hogy Miskolcon egy ügyfél a vádlottra támadt, dulakodni kezdett vele, lehúzta az arcát eltakaró maszkot, és így sikerült végül a személyazonosságát megállapítani.

A bíróság által megállapított fő- és mellékbüntetések mértéke nem megfelelő, mert a nagyszámú halmazatban álló deliktumok egyenként is kiemelkedő tárgyi súlyúak. A halmazati büntetésre és a középértékes büntetés kiszabására vonatkozó szabályok alkalmazása mellett az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetést eltúlzottan enyhének értékelte a fellebbviteli főügyészség, ezért indítványozta, hogy az erőszakos bűncselekményeket sorozatosan, gátlástalanul elkövető vádlottat hosszabb tartamú szabadságvesztéssel és közügyektől eltiltással sújtsa a másodfokú bíróság.

Végezetül indítványozta, hogy a másodfokú bíróság változtassa meg az elsőfokú bíróságnak a polgári jogi igényekre vonatkozó rendelkezését és azokat bírálja el érdemben, mert az egyes tényállási pontokban a kárértékek összegszerűen, pontosan meghatározottak, ezért a 2009. évi LXXXIII. törvény 38. §-ával módosított Be. 335. § (2) bekezdése értelmében a polgári jogi igényeket kötelező érdemben elbírálni.

a vádlott és védője az elsőfokú bíróság ítéletét tudomásul vették, ellen jogorvoslattal nem éltek.

A másodfokú bírósághoz eljuttatott beadványában maga is tárgyalás tartását kérte, mert indokolása szerint álláspontját tárgyaláson tudja megfelelően kifejezni.

A vádlott meghatalmazott védője a fellebbviteli főügyészség átiratára részletes írásbeli észrevételt terjesztett elő. Ennek lényege szerint a Fővárosi Törvényszék széleskörű bizonyítást folytatott le valamennyi - így az ügyészség által vitatott 10. és 41. - tényállási pont tekintetében, és ennek alapján megalapozott tényállásokat állapított meg, így azok pontosítására, kiegészítésére nincs szükség. Számos eseti döntést hívott fel a 41. pontban szorgalmazott minősítés változtatás ellenében. Összességében ezért a Fővárosi Törvényszék ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A Fővárosi Ítélető tábla - osztva a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átiratában foglaltakat - az ügyben bizonyítás felvételét látta szükségesnek, ezért azt tárgyalásra tűzte ki a Be. 363. § (2) bekezdés b./ pontja alapján, figyelemmel a Be. 351. § (1) bekezdésében írtakra is. A bizonyítás felvételére az elsőfokú bíróság által hiányosan megállapított tényállás kiegészítésre és ezáltal a Be. 351. § (2) bekezdés b./ pontjának II. fordulatóban szabályozott megalapozatlansági ok kiküszöbölése érdekében került sor. A bizonyítás felvételével az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megalapozatlansága kiküszöbölhető volt.

A másodfokú bíróság a bizonyítás felvétele keretében a 10. tényállási pontban foglaltak tisztázása érdekében - a K. Bank budapesti fiókjának sérelmére elkövetett rablás büntettével összefüggésben - tanúként hallgatta meg a korabeli fiókvezetőt, X.-t.

A tanú vallomásában előadta, hogy amíg a bank Üllői úti fiókjában dolgozott, három rablás is történt, ezért a konkrét eseményt kezdetben nehezen tudta beazonosítani. A nyomozati iratok 163. oldalán fellelhető rovancsolási jegyzőkönyv elébe tárását követően, már azonosítani tudta a bűncselekményt, és elmondta, hogy a rovancsolási eljárásnak mindig szigorúan követendő és betartandó szabályai vannak. A bank központja delegál minden esetben egy személyt, továbbá egy másik külsős személy is van, tehát a bűncselekménnyel érintett fiók dolgozója nem is vehet részt a rovancsolásban. Arra nem tudott választ adni, hogy a teljes rovancsolási jegyzőkönyv miért nincs az iratok között, azonban azt biztosan állította, hogy az összes időzáras eszközben tárolt pénzt rovancsolták.

A bizonyítás felvételét követően a másodfokú bíróság - az ügydöntő határozat meghozatala előtt - megállapította, hogy a vádlottnak az 1., 3., 8., 15., 16., 21., 24., 25., 26., 27., 28., 37., 38., 39. tényállási pontokban rögzített bűncselekményei a vádtól eltérően minősülhetnek. Ezeket a deliktumokat ugyanis a vádlott patikák, illetve az ott dolgozó egészségügyi alkalmazottak sérelmére valósította meg. E pontok szerinti bűncselekmények sértettjei olyan gyógyszerértékesítők alkalmazottak voltak, akik egészségügyi szolgáltatás nyújtásával összefüggő tevékenységet végeztek. E körülmény pedig alapot adhat a Btk. 365. § (3) bekezdés a./ és f./ pontjának III. fordulatára figyelemmel a (4) bekezdés c./ pontja szerint minősülő, közfeladatot ellátó személy sérelmére elkövetett rablás megállapítására.

A fentiekre figyelemmel a másodfokú bíróság a Be. 366. § (6) bekezdésének felhívásával, a Be. 321. § (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően az ügyész, a vádlott és a védő meghallgatását követően a tárgyalást a védő indítványra, a védelem előkészítése érdekében elhalasztotta.

A folytatólagos tárgyaláson az ügyész a perbeszédében a súlyosítást célzó ügyészi fellebbezést kiegészítésekkel tartotta fenn. A másodfokú bíróság által lefolytatott bizonyítás tükrében indítványozta, hogy az ítélet táblája a banki feljelentésben megjelölt veszélyeztetési értéket fogadja el, és ennek megfelelően súlyosabban minősítse a vádlottnak a 10. tényállási pontban megállapított erőszakos vagyon elleni bűncselekményét. Indokolásában rámutatott, hogy a meghallgatott tanú a feljelentésben foglaltakat megerősítette és nagyságrendileg is azt az összeget jelölte meg, amit a bűncselekmény elkövetése után a bankfiók veszélyeztetett értéként a feljelentésében megjelölt. Hozzáfűzte, hogy a vádlottnak az enyhébb minősítés elemi érdeke, míg a banknak nem volt érdeke magasabb összeg megjelölése, mert a bűncselekménnyel tényleges kára nem keletkezett. Újra hivatkozott arra is, hogy az ítélet több más tényállási pontjában az elsőfokú bíróság minden további bizonylat nélkül elfogadta a sértett takarékszövetkezeti fiókok feljelentésben szereplő károsségeket, amelyek szintén - részben hiányos - rovancsolási jegyzőkönyvek alapján készültek. A 41. tényállási pontot illetően a korábbi írásbeli indítványával egyezően nyilatkozott.

A másodfokú bíróságnak a vádtól eltérő minősítés lehetőségére vonatkozó megállapítására figyelemmel az ügyész indítványozta, hogy az ítélet táblája az 1.; 3.; 8.; 15.; 16.; 21.; 24.; 25.; 26.; 27.; 28.; 37.; 38.; 39. tényállási pontokban írt cselekmények minősítését változtassa meg. Ezeket a Btk. 365. § (1) bekezdésében meghatározott, és (2) bekezdés a./ pontjára figyelemmel, a (4) bekezdés c./ pontja szerint minősülő, fegyveresen, közfeladatot ellátó személy sérelmére elkövetett rablás bűntettének értékelje.

Indítványozta továbbá, hogy a 40. - helyesen 10. - és 41. tényállási pontokban írt cselekményeket a Btk. 365. § (1) bekezdésében megfogalmazott, a (3) bekezdés a./ és e./ pontjaira figyelemmel, a (4)

bekezdés d./ pontja szerint minősülő, fegyveresen, jelentős értékre elkövetett rablás büntette kísérletének minősítse.

Mindezek alapján a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője a korábbi írásbeli indítványával egyezően a vádlottal szemben kiszabott fő- és mellékbüntetések súlyosítását indítványozta.

A vádlott védője perbeszédében a súlyosítást célzó ügyészi indítványt alaptalannak tartotta, mert álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok betartásával folytatta le az eljárást és ennek eredményeként megalapozott tényállásokat állapított meg.

Részletesen elemezte a 10. tényállási pontra vonatkozó bizonyítékokat, köztük a másodfokú bíróságon meghallgatott egykori fiókvezető, X. vallomását is.

Ezek alapján arra a következtetésre jutott, hogy a tanú az ügy érdemére vonatkozó releváns információt nem szolgáltatott, nyilatkozata az eddig meglévő bizonyítékokhoz képest újdonságot nem tartalmazott, ennél fogva alkalmatlan volt annak bizonyítására, hogy a vádlott által támadott kasszában mennyi pénz volt.

Álláspontja szerint körütekintően és megalapozottan járt el az elsőfokú bíróság, amikor a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján azt állapította meg, hogy a veszélyeztetett érték nem haladta meg az 5 millió forintot.

A 41. tényállási pontot illetően azt hangsúlyozta a védő, hogy a bizonyítékok alapján kétséget kizáróan nem állapítható meg, hogy a vádlott észlelte a néma riasztó működésbe hozását, ezért büntetőjogi bizonyosság hiányában megállapítható az önkéntes elállás a javára.

A védő kifejtette, hogy a másodfokú bíróság is eljárásjogi szabályt sértett, amikor megállapította a vádtól eltérő minősítés lehetőségét a tárgyaláson. Jogi álláspontja szerint ugyanis a Be. 358. § (1) bekezdés f./ pontja értelmében a másodfokú bíróság a fellebbezés elintézésének előkészítése során vizsgálja ezt a kérdést.

Nem vitatta, hogy a Be. 366. §-a lehetőséget biztosít a másodfokú bíróságnak, hogy a lefolytatott bizonyítási eljárás alakulásától függően dönthet e kérdésben, azonban olvasata szerint a jelen ügyben nem merült fel olyan adat, amelyre tekintettel a határozat meghozatala előtt lett volna lehetősége a másodfokú bíróságnak a vádtól eltérő minősítés megállapítására.

A gyógyszerárak, illetve a gyógyszerári dolgozók sérelmére elkövetett rablások tekintetében hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla egy korábbi, Bf.240/2012/46. számú döntésére és ennek kapcsán azt az álláspontot képviselte, hogy ezekben az esetekben nem állapítható meg a minősített - közfeladatot ellátó személy sérelmére elkövetett - rablás büntette.

A büntetés kiszabása körében hangsúlyozta a védő, hogy a vádlott példa nélküli, „gyónás-jellegű” beismerő vallomást tett és mindenben együttműködött a nyomozó hatósággal. A büntetőeljárás során tanúsított magatartása, őszinte, feltáró, minden cselekményre és minden cselekmény részletére kiterjedő beismerő vallomása - amely megbánással párosult - üzenet értékű a társadalom számára. Mindezeket helyén kezelte és megfelelő súllyal értékelte az elsőfokú bíróság, amikor a vádlottal szemben 9 év fegyházbüntetést és ezzel arányosan ugyancsak 9 év közügyektől eltiltást szabott ki. A védő aláhúzta, hogy a büntetés célja nem lehet a megtorlás, különösen nem olyan együttműködő vádlott esetében, mint a vádlott.

Összességében a védő az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

a vádlott az utolsó szó jogán felolvasta az iratokhoz is csatolt felszólalását. Ebben - többek között - őszinte megbánásának adott hangot, valamennyi sértettől bocsánatot kért, és arra kérte a másodfokú bíróságot, hogy döntése meghozatala során mérlegelje, hogy együttműködött a hatóságokkal és vegye figyelembe, hogy egy hosszú tartamú büntetéssel elsősorban gyermeke és családja élete megy tönkre. Az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A másodfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy a Fővárosi Törvényszék a perrendi szabályokat legnagyobbreszt betartotta, azonban az ítélet 10. tényállási pontja a Be. 351. § (2) bekezdés a./ pontjában megjelölt megalapozatlansági okban szenved, mert az elsőfokú bíróság nem derítette fel a rablással veszélyeztetett értéket, illetve ennél fogva a tényállást pontatlanul állapította meg. Ez a megalapozatlansági ok a másodfokú bíróság álláspontja szerint azonban bizonyítás felvételével kiküszöbölhető volt, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Be. 363. § (2) bekezdés b./ pontja alapján tárgyalást tartott és bizonyítást vett fel.

A másodfokú tárgyaláson felvett bizonyítás és a nyomozati iratok 163. oldalán fellelhető feljelentés alapján az ítéltábla a 10. tényállási pontot azzal egészíti ki, hogy a rablással veszélyeztetett érték 7.011.600.- forint volt, amit a vádlott azért nem tudott megszerezni, mert nem volt ideje az időzár nyitását megvárni.

Szintén kiegészítésre szorul a szóban forgó tényállási pont azzal is, hogy a L.-től a vádlott által elvett lőfegyver az R-59756 gyári számú pisztoly volt, amelynek a tárában 5 db éles lőszer volt.

E kiegészítéseket a másodfokú bíróság a nyomozati iratok VIII. kötetének 163. oldalán található S. biztonsági szolgálat feljelentése, valamint az annak kiegészítését tartalmazó okirat alapján rögzítette. /Nyomozati iratok VIII. kötet 169. oldala/

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás anyagává tett igazságügyi elmeorvos szakértői és pszichológus szakértői vélemények alapján megállapította, hogy a vádlott büntetőjogi beszámítási képessége teljes, ezért az általa elkövetett bűncselekményekért felelősséggel tartozik.

Ugyanakkor a törvényszék a vádlott elmeállapotára vonatkozó megállapításait az ítélete 33. oldalának második bekezdésében tüntette fel, ott, ahol arról adott számot, hogy eljárása során általában milyen bizonyítékokat használt fel és értékelt.

Az állandóan követett bírói gyakorlat és az ítéletszerkesztési elvek alapján a vádlott elmeállapotára, illetve ezzel szoros összefüggésben a büntetőjogi beszámítási képességére vonatkozó megállapítások a vádlott személyi körülményei között kell, hogy helyet kapjanak, mert azok a tágabb értelemben vett tényállás részét képezik.

A beszámítási képesség megléte egyébként is a büntethetőség egyik alapvető feltétele, hiszen ennek hiányában a bűncselekmények nincs alanya, azaz csak büntetendő cselekmény van, de felelősségre vonható személy nincs. Ezeknek a megállapításoknak ezért a vádlott személyi körülményei között kell szerepelniük.

Az ítéletábra ezért az elsőfokú ítélet 33. oldalának 2. bekezdésének a vádlott elmeállapotával kapcsolatos megállapításait az ítélet 5. oldalának 2. bekezdéséhez emeli át.

Szintén így jár el a fegyverszakértői vélemény alapján rögzített elsőbírői megállapítással is a vádlott által használt lőfegyver vonatkozásában, melyet az ítélet 33. oldalának 3. bekezdésétől az 5. oldal 4. bekezdéséhez helyezte át.

A fenti kiegészítésekkel a tényállás immár teljesen megalapozottá és felülbírálatra alkalmassá vált.

Az elsőfokú bíróság a jelentős számú tényállást elsősorban - de nem kizárólagosan - a vádlottnak az eljárás során mindvégig következetes beismerő vallomására alapozva állapította meg.

Ítéletének indokolásában számot adott arról, hogy a vádlott őszinte, feltáró, megbánással párosuló és bűnösségére is kiterjedő beismerő vallomásai mellett milyen egyéb bizonyítékokat értékelt.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy a törvényszék a vádlott beismerő vallomásai mellett az egyéb bizonyítékokat is beszerezte és döntő részt perrendszerűen, a logika szabályainak megfelelően értékelt. Eljárása során messzemenően érvényre juttatta egyfelől a Be. 4. § (2) bekezdésében megfogalmazott „in dubio pro reo” szabályt, vagyis, hogy a kétséget kizáróan nem bizonyított tény nem értékelhető a terhelt terhére.

Másfelől szintén csaknem maradéktalanul érvényre juttatta a Be. 118. § (2) bekezdésében rögzített azon szabályt, mely szerint a terhelt beismerése esetén meg kell szerezni az egyéb bizonyítékokat is. E törvényi rendelkezés érvényre juttatása során az elsőfokú bíróság széles körű bizonyítást folytatott le és nagyszámú személyi és tárgyi bizonyítékot értékelt. Az értékelési körbe vont bizonyítékok - elsősorban tanúvallomások, szakértői vélemények, okirati bizonyítékok - kivétel nélkül a vádlott bűnösségét támasztották alá akként, hogy szinte mindenben megerősítették a vádlott amúgy is következetes nyilatkozatait.

Az elsőfokú bíróságnak ilyen körülmények között lényegében nem okozott, és nem is okozhatott különösebb nehézséget az egyes történeti tényállások feltárása és valósághű megállapítása. A törvényszék részletesen számot adott arról, hogy mely bizonyítékokat miért fogadott el, még másokat miért vetett el. Érvelésében, indokolásában az említett egy - a 10. - tényállási pont kivételtől eltekintve lényegében hibát nem vétett.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

A törvényszék az egyes bizonyítékokat egymással és a vádlott beismerő vallomásával is összevetette, értékelt, és miután azok egy irányba mutattak, kétséget kizáró módon vont helyes következtetést a vádlott bűnösségére.

A vádlott által elkövetett bűncselekmények jogi minősítése tárgyában azonban több helyen is tévedett az elsőfokú bíróság.

A korábban már említettek szerint az 1., 3., 8., 15., 16., 21., 24., 25., 26., 27., 28., 37., 38., 39. tényállási pontok esetében a vádlott a rablásokat gyógyszerárakban dolgozók ellen, patikai alkalmazottak sérelmére valósította meg. E vádpontok sértettjei - az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint is - munkaidőben, egészségügyi szolgáltató tevékenységet végeztek a bűncselekmények ellenük történő elkövetésekor.

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 139. §-a értelmében az egészségügyi dolgozók közfeladatot ellátó személynek minősülnek, az egészségügyi szolgáltatás ellátásával összefüggő tevékenységük során. Ugyanezen törvény 138. § b./ pontja értelmében egészségügyi dolgozó a gyógyszerész is, továbbá az egészségügyi szakképesítéssel rendelkező és nem rendelkező személy is.

A Btk. 459. § (1) bekezdés 12. pontja f./ alpontjának értelmében közfeladatot ellátó személy az egészségügyi dolgozó és az egészségügyi szolgáltatóval munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló más személy az egészségügyről szóló törvényben meghatározott esetekben.

A fenti két rendelkezés összevetéséből kétséget kizáróan megállapítható, hogy a patikai alkalmazott - legyen az szakképesítéssel rendelkező vagy szakképesítéssel nem rendelkező személy - egészségügyi dolgozó, illetőleg az egészségügyi szolgáltatóval munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló személy.

Nem képezheti vita tárgyát, hogy a gyógyszerárban a betegeket kiszolgáló dolgozó ebben az értelemben feltétlenül közfeladatot lát el, így megilleti őt e tevékenysége során a fokozott büntetőjogi védelem.

Tévesen hivatkozott a védelem arra, hogy a Fővárosi Ítéltábla korábban miért nem állapította meg a patikák sérelmére elkövetett rablások esetében a közfeladatot ellátó személy sérelmére történő elkövetést, mint minősítő körülményt.

A védelem által hivatkozott, a Fővárosi Ítéltábla 2.Bf.240/2012/46. számú ítéletében alapul fekvő tényállásokban megvalósított rablási cselekmények elkövetése idején az egészségügyről szóló törvény rendelkezései az előbb ismertetettekhez képest eltérőek voltak. A korabeli 1997. évi CLIV. törvény 139. §-ának h./ pontja értelmében ugyanis a közfeladatot ellátó személyek köre lényegesen szűkebben került szabályozásra. Ennek csupán az ügyeleti szolgálat, valamint a gyógyszerárnak a sürgősségi ellátás keretében végzett tevékenysége minősült.

A védelem által hivatkozott ítéletben azért nem állapította meg az ítéltábla a szóban forgó minősítő körülményt, mert a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem lehetett minden kétséget kizáróan megállapítani, hogy a rablások sértettjeiként szóba jöhető gyógyszerárakban dolgozók közül bármelyikük is a vádbeli időszakban ügyeletet látott volna el, az ott dolgozók a szokásos munkarendben és munkaidőben gyógyszerárósként dolgoztak. Ez esetben viszont nem minősültek közfeladatot ellátó személynek.

A védelem által jelzett ügyben tehát a bűncselekmények elkövetése idején - a 2009. év januárjában - a rablással érintett gyógyszerárak dolgozói nem minősültek közfeladatot ellátó személynek, éppen azért, mert ügyeleti feladatot nem láttak el.

Az azóta eltelt időben - a 2011. évtől kezdődően - azonban úgy módosították az egészségügyről szóló törvény ide vonatkozó rendelkezését, hogy minden betegellátást végző személy ide tartozik. Még annak sincs jelentősége, hogy van-e az adott személynek szakképesítése vagy sem, mert nem szakképzettséget, hanem a tényleges egészségügyi ellátási tevékenységet végző személyt részesíti kiemelt védelemben a törvény.

A vádlott a bűncselekményeit a 2007. év szeptember hó 12. napjától, a 2014. év november hó 26. napjáig terjedő időszakban követte el, ezért vele szemben - a Btk. 2. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében - egységesen a bűncselekményei elkövetésekor hatályban lévő, vagyis a 2012. évi C. törvényt kell alkalmazni.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék által a vádlott terhére megállapított 47 rendbeli a Btk. 365. § (1) bekezdés a./ pontja, (3) bekezdés a./ pontja szerint minősülő rablás büntettként értékelt cselekményeiből 16 rendbelit eltérően minősített. Ezeket a Btk. 365. § (1) bekezdés a./ pontjában meghatározott, a (3) bekezdés a./ pontjára, valamint f./ pontjának III. fordulatra figyelemmel, a (4) bekezdés a./ pontja szerint, közfeladatot ellátó személy sérelmére, fegyveresen elkövetett rablás büntettként értékelte.

E körben megjegyzendő, hogy a 25. tényállási pontban írt cselekmény három rendbelinek minősül, mert a vádlott egy cselekményével több bűncselekményt valósított meg. Három sértettet rabolt ki, cselekménye valóságos homogén alaki halmazat.

Az imént részletezett változtatással nem érintett cselekmények 30 rendbeli a Btk. 365. § (1) bekezdés a./ pontjában meghatározott és a (3) bekezdés a./ pontja szerinti rablás büntettként minősülnek.

Ezzel összefüggésben ugyanakkor kiemelendő, hogy a törvényszék a 13. tényállási pontban írt rablási cselekményt két rendbelinek minősítette.

Az irányadó tényállás szerint a vádlott fegyverrel a kezében megjelent a Budapest, III. kerületi - a Z. Shop Kft. által üzemeltetett - Óbuda ABC-nél azért, hogy onnan készpénzt tulajdonítson el. A rablás során a vádlott a fegyverrel fenyegetett N. sértettet felszólította a kezében lévő pénz átadására, majd N. a nadrágja zsebében lévő pénzt is átadta a vádlottnak.

Az elsőfokú bíróság jogi értékelése szerint a rablás két rendbeli, mert egyik sértett a Z. Shop Kft., a másik pedig maga N..

Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlott cselekményét két rendbelinek minősítette.

A rablási cselekménynek az egységgel, illetve a halmazattal kapcsolatos problémák kapcsán általános rendezőelvként fogadható el, hogy a rablás annyi rendbeli, ahányszor a törvényi tényállás /egyrészt az erőszak, fenyegetés, öntudatlan vagy védekezésre képtelen állapotba helyezés, másrészt dologelvétel/ teljes egészében megvalósul, vagyis a személyt érintő kényszerhez külön vagyoni érdeksérelem is társul. Ehhez képest egy rendbeli rablás büntette valósul meg, ha az elkövető egyetlen személlyel szemben, a birtokában lévő /általa őrzött/ dolgok megszerzése érdekében alkalmaz erőszakot, illetőleg az élet vagy testi épség elleni közvetlen fenyegetést függetlenül attól, hogy az elvett dolgok több személy tulajdonában vannak. /BH. 1996/244/

A 10. tényállási pontban rögzítettek kapcsán, a másodfokú bíróság - a bizonyítás felvételét követően - osztotta az ügyészi fellebbezésben és a főügyészi átiratban foglaltakat és megállapíthatónak találta a súlyosabban minősülő rablás büntettként kísérletét.

A másodfokú tárgyaláson meghallgatott X. tanú a nyolc évvel korábban történt események részleteire értelemszerűen már nem emlékezett, ugyanakkor a rovincsolás állandóan követett menetéről pontosan számot adott, amelyről a jelen rablási cselekmény során sem tértek el.

Vallomásából megállapította az ítélőtábla, hogy rovancsolásban az érintett fiók egyetlen dolgozója sem vett részt, azt a központból kiküldött bizottság végezte. Ilyen körülmények között a rovancsolási jegyzőkönyv bármilyen okból történő manipulálása, meghamisítása fel sem merülhetett reális alternatívaként. Ésszerűnek és logikusnak fogadta el az ítélőtábla azt az ügyészi érvelést is, amely szerint a banknak nem fűződött érdeke valótlan adatok szolgáltatásához a büntetőeljárásban, mert azon túl, hogy ez a magatartás bűncselekmény, tényleges kár nem érte a pénzügyintézetet.

Tekintettel arra, hogy a tanú vallomása nem mondott ellen a rovancsolási eredménynek, közvetett módon inkább még meg is erősítette azt, a másodfokú bíróság elfogadta a 7.011.600.- forintot, mint a bűncselekménnyel veszélyeztetett értéket. A vádlott 10. tényállási pontban rögzített magatartását ezért a Btk. 365. § (1) bekezdés a./ pontjában meghatározott, a (3) bekezdés a./ pontjára figyelemmel, a (4) bekezdés b./ pontja szerint minősülő jelentős értékre, fegyveresen elkövetett rablás bűntette kísérletének minősítette. Figyelemmel volt a Btk. 459. § (6) bekezdés c. /pontjában írtakra is, amely szerint 5.000.001-50.000.000.- forint közötti érték jelentős.

Szintén a minősítés körében szorul korrigálásra a 14. történeti tényállási pontban rögzített cselekmény. Az elsőfokú bíróság által helyesen megállapított és így a másodfokú eljárásban is irányadó történeti tényállás lényege szerint a vádlott azért ment a Y. és Vidéke Takarékszövetkezet budapesti fiókjába, hogy onnan fegyveresen készpénzt tulajdonítson el. Amikor belépett a takarékszövetkezet fiókjába, az ott szolgálatot teljesítő biztonsági őr gumibotjával kétszer a vádlott fegyvert tartó jobb kezére ütött, annak hatására a vádlott - felhagyja szándékával - futva menekült a helyszínről.

A bizonyítékok bemutatása során az elsőfokú bíróság részletesen leírta a tanúk vallomásait, melyek maradéktalanul egybehangzóak voltak abban a tekintetben, hogy a vádlott maszkban, fegyverrel a kezében belépett a fiókba. Egyértelmű volt mindhárom tanú számára, hogy a vádlottat a rablási cselekménye elkövetésében gátolta meg a vele szemben bátran fellépő Nagy Tamás biztonsági őr.

Az elsőfokú bíróság a vádlott cselekményét rablás előkészülete vétségének minősítette, amelyet azzal indokolt az ítélete 90. oldalának második bekezdésében, hogy a vádlott a cselekményét még nem kezdte meg, visszafordult, így a rablás még kísérleti szakba sem jutott.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy a tényállás ellentétes az indokolással, és nem utolsó sorban a rendelkezésre álló bizonyítékokkal. A tanúvallomások alapján egyébként helyesen megállapított tényállás szerint a vádlott belépett - rablási szándékkal, fegyverrel a kezében - a takarékszövetkezeti fiókba, cselekményének folytatását kizárólag a biztonsági őr határozott fellépése akadályozta meg.

Az elsőfokú bíróság ezt a magatartást előkészületként értékelte, mert indokolása szerint a vádlott a cselekmény elkövetését még nem kezdte meg.

A tényállás nemcsak az indokolásban foglaltakkal ellentétes, hanem sérti a büntető anyagi jog szabályait is.

Előkészület esetén az elkövető nem lép a tényállási keretek közé, míg kísérlet esetében az elkövetési magatartást megkezdi, de nem fejezi be. Rablás esetén az erőszak vagy a fenyegetés kifejtése /vagy kifejtésének megkezdése/ a tényállási elemek részleges megvalósítását jelenti.

A vádlott azzal a magatartásával, hogy fegyverrel a kezében - rablási céllal - belépett a takarékszövetkezeti fiókba, már tényállási elemet valósított meg, hiszen megkezdte a rabláshoz szükséges élet vagy testi épség elleni közvetlen fenyegetést. Ezzel kapcsolatos történeti tényállási elem hiányában pedig nincs törvényes ok az önkéntes elállás javára történő megállapításának.

A vádlott 14. tényállási pontban írt cselekményének helyes minősítése ezért a Btk. 365. § (1) bekezdés a./ pontjában meghatározott, és a (3) bekezdés a./ pontja szerint minősülő rablás büntetnének a Btk. 10. § (1) bekezdése szerinti kísérlete. Az „önkéntesség” tényállási elemének hiányában pedig az önkéntes elállás javára történő megállapítására sincs törvényes ok.

Végezetül az elsőfokú bíróság a Btk. 325. § (1) bekezdés a./ pontja szerinti bűncselekmény megjelölésénél és minősítésénél is pontatlanul járt el.

A 10. tényállási pontban megállapítottak szerint a vádlott elvette a biztonsági őr éles lőfegyverét, amiben öt lőszer volt. Ezeket - a fegyvert és a lőszerket - a későbbiekben magánál tartotta úgy, hogy azok tartásához engedéllyel nem rendelkezett. A bűncselekményt ezért a lőfegyverre és a lőszerre is megvalósította, ennél fogva cselekmények minősítése helyesen lőfegyverrel és lőszerrel visszaélés büntette.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában egyáltalán nem adott számot arról, hogy a vádlott vonatkozásában miért a 2012. évi C. törvény rendelkezéseit alkalmazta. Az ítélete 91. oldalának utolsó bekezdésében mindössze egy mondatban azt rögzítette, hogy a Btk. 2. §-a alapján a vádlott cselekményének elbírálásakor a 2012. évi C. törvény rendelkezéseit alkalmazta.

A vádlott által elkövetett bűncselekmények több mint hét évet fognak át és két büntető törvénykönyv hatálya alá esnek. Cselekményeinek egy részét az 1978. évi IV. törvény hatálya alatt /2007. év szeptember hó 12. napjától, a 2013. év június hó 30. napjáig/, míg más részét a 2012. évi C. törvény hatálya alatt /a 2013. év július hó 1. napjától, a 2014. év november hó 26. napjáig/követte el.

A Btk. 2. § (1) bekezdésében megfogalmazott - az időbeli hatályra vonatkozó - főszabály értelmében a bűncselekményt az elkövetése idején hatályban lévő büntető törvény szerint kell elbírálni.

Tekintettel arra, hogy a vádlott több bűncselekményt is 2013. év július hó 1. napját követően valósított meg, a továbbiakban nem lehet kérdéses, hogy valamennyi cselekménye vonatkozásában egységesen a 2012. évi C. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni. Tehát a törvény erejénél fogva fel sem merülhet annak vizsgálata, hogy melyik törvény eredményez kedvezőbb elbírálást a számára.

A fentiekkel mindenben megegyező döntést tartalmaz a BH. 2004/304. szám alatt közzétett eseti döntés is, amely kimondja, hogy bűnhalmazatban lévő bűncselekmények esetén az elkövetéskor, illetve az elbíráláskor hatályban lévő büntetőtörvény alkalmazhatóságát akkor kell vizsgálni, ha a bűnhalmazatban lévő valamennyi bűncselekmény elkövetése az elbíráláskor hatályos büntetőtörvény hatályba lépése előtt történt, és az új törvény szerint kedvezőbb elbírálás lehetősége nem valamennyi bűncselekmény tekintetében állapítható meg. Amennyiben a bűnhalmazatban lévő bűncselekményeket részben az új büntetőtörvény hatályba lépése előtt, illetve annak hatályba lépése után követték el, a bűnhalmazatban lévő valamennyi bűncselekményt az új törvény alkalmazásával kell elbírálni.

A büntetés kiszabása körében az elsőfokú bíróság helyesen sorolta fel a vádlott javára szóló enyhítő, illetve a terhére értékelendő súlyosító körülményeket.

A súlyosító körülmények azzal egészítendők ki, hogy cselekményének egy részét valódi fegyverrel követte el, továbbá hogy fellépése több esetben - verbálisan és tettekben is megnyilvánulóan - rendkívül erőszakos, félelemkeltő volt.

A patikákban dolgozók sérelmére elkövetett bűncselekményének jogi minősítésének megváltoztatása folytán a halmazati büntetésként kiszabható szabadságvesztés mértéke immár 22 és fél évre emelkedett, amely a középértékes büntetéskiszabási szempontokat is figyelembe véve 13 év 9 hónapos kiindulópontot jelent.

A vádlott által rendkívül nagy számban, több mint hét éven át elkövetett, jelentős tárgyi súlyú bűncselekmények társadalomra veszélyessége nagy, amelyet csak tovább növelnek azok a tények, hogy a vádlott valamennyi bűncselekményét gondosan megtervezte, átgondolta a végrehajtás helyét, idejét, módját, és a menekülési útvonalak lehetséges alternatíváit is előre kidolgozta.

Figyelemmel volt arra is, hogy lehetőleg kis forgalmú, kevésbé védett, illetve biztonsági felszerelésekkel nem a legjobban ellátott célpontokat - leginkább takarékszövetkezeti fiókokat - támadjon meg, ahol a tettenérés, elfogás veszélye jelentősen kisebb, mint egy nagy forgalmú bankfióknál.

A több mint hét éven át tartó bűncselekmény sorozat egyébként sem arról árulkodik, hogy az elkövető önként felhagyott volna a magatartásával. A cselekménysorozat végét rajta kívül álló ok, a lebuktatása eredményezte.

Az éveken át tartó bűncselekmény sorozattal ténylegesen mintegy 38 millió 163 ezer forint kárt okozott a vádlott, amelyből semmi nem térült meg.

A Fővárosi Ítéltábla - osztva az ügyészi fellebbezésben foglaltakat - arra az álláspontra helyezkedett, hogy az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés mértéke eltúlzottan enyhe, és nem szolgálja a Btk. 79. §-ában meghatározott generál- és speciálpreventív büntetési célokat.

Tény, hogy a vádlott - a lelepleződését és az elfogását követően - mindvégig együttműködött a hatóságokkal, és bűnösségére is kiterjedő beismerő vallomásával nagymértékben megkönnyítette a büntetőügyben eljáró hatóságok munkáját. Az is tény, hogy beismerő vallomásai nélkül több ismeretlen tetteses bűncselekmény elkövetője nem került volna a nyomozóhatóság látókörébe. Ugyanakkor az sem hagyható figyelmen kívül, hogy az elsőfokú bíróság által felsorolt és a másodfokú bíróság által kiegészített súlyosító körülmények összhatásukban - ha nem is teszik értékelhetetlenné, de - jelentősen csökkentik, ellensúlyozzák a beismerő vallomások enyhítő szerepét.

Összességében az ítéltábla úgy foglalt állást, megalapozott a súlyosítást célzó ügyészi fellebbezés, ezért a vádlott szabadságvesztés büntetését a középértékhez közelítő 12 évre súlyosította.

E mellett is arányosnak találta a mellékbüntetésként kiszabott 9 év közügyektől eltiltást, így annak tartamán nem változtatott.

A másodfokú bíróság nem osztotta az ügyészi indítványban foglaltakat a polgári jogi igények érdemi elbírálása tárgyában.

Tény, hogy a 2009. évi LXXXIII. törvény 38. §-a úgy módosította a Be. 335. § (2) bekezdését, hogy ha a bíróság megállapítja a bűncselekménnyel okozott kár, vagyoni hátrány összegét, akkor azt el kell bírálni, és nincs lehetőség azt a törvény egyéb útjára utasítani.

Jelen ügyben az iratokból az állapítható meg, hogy összesen hat sértett lépett fel magánfélként /11., 19., 20., 29., 33., 35. tényállási pontokkal érintett pénzintézetek/ polgári jogi igénnyel, amelynek során konkrét, forintosított összegeket jelöltek meg.

A törvényszék a polgári jogi igények érvényesítésének egyéb törvényes útra utasítását azzal indokolta ítélete 92. oldalának utolsó bekezdésében, hogy nem állt rendelkezésére olyan bizonyíték, amelyből megállapíthatta volna, hogy mekkora volt a megtérülés a sértetteket ért kár vonatkozásában.

Az indokolás azt is kiemelte, mivel pénzintézetekről van szó, ezért „nyilvánvalóan” /törvényi kötelezettség folytán is/ a sértettek nagy többsége biztosítással rendelkezett, ezért a bíróság a magánfelek polgári jogi igényét egyéb törvényes útra utasította.

Kétség kívül nem teljesítette ügyfelderítési kötelezettségét e tekintetben a Fővárosi Törvényszék, amikor meg sem próbálta tisztázni a sértettek által elszenvedett kár megtérültét. Az iratok között nem található olyan dokumentum, amely azt igazolná, hogy az elsőfokú bíróság megkereséseket intézett a magánfélként fellépő sértettekhez, annak tisztázása érdekében, hogy volt-e biztosításuk, és az alapján a keletkezett károkat megtérítette-e a biztosító.

Ehelyett ezt csak vélemezte és erre figyelemmel döntött a polgári jogi igények érvényesítésének egyéb törvényes útra utasításáról.

A törvényszék eljárásának előbbi hiányossága a másodfokú eljárásban már nem volt pótolható, így a másodfokú bíróság sem volt abban a helyzetben, hogy érdemben döntsön a polgári jogi igényről.

E körben ugyanis változatlanul irányadó a Kúria BK.81/2010. számú kollégiumi véleménye, mely szerint a Be. 335. § (2) bekezdésében írt kötelező elbírálás alól mégis lehetnek kivételek. Kimondottan ilyennek tekinti a testületi állásfoglalás azt az esetet, amikor a megállapított kár, érték stb. összege erejéig sem lehet a polgári jogi igényről érdemben dönten, mert az eljárás adataiból az állapítható meg, hogy az okozott kár megtérítése más módon folyamatban van és annak mértéke a büntetőeljárásban nem tisztázható.

A helyes eljárás lefolytatása hiányában sem zárta el a törvényszék a sértetteket a jogérvényesítés további lehetőségétől, amikor a polgári jogi igényüket egyéb törvényes útra utasította. A másodfokú bíróság ezért az erre vonatkozó részében is helybenhagyta az elsőfokú ítéletet.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdésének felhívásával helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött idő a Be. 92. § (1) és (2) bekezdései alapján beszámította.

Budapest, 2017. év február hó 20. napján

dr. Hrabovszki Zoltán s.k.	Németh Nándor s.k.	. Halász Etelka s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

A Fővárosi Törvényszék 15.B.1622/2015/28. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 4.Bf.250/2016/15. számú ítéletében írt változtatásokkal a 2017. év február hó 20. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

dr. Hrabovszki Zoltán s.k.
a tanács elnöke